

MAKELAARSPOLIS VOOR BOUW- EN MONTAGEWERKEN

ALGEMENE VOORWAARDEN DOORLOPENDE VERZEKERING B&U 2026 Aanvullende dekking onderaannemers en installateurs

A.V.1. Algemene begripsomschrijvingen

In deze polis wordt - tenzij in de rubriekvoorwaarden anders is omschreven - verstaan onder:

A.V.1.1 Verzekerden

- a. de verzekeringnemer;
- b. de opdrachtgever c.q. de bouwdirectie;
- c. de hoofdaannemer, aannemer(s), onderaannemer(s) en installateur(s);
- d. de ontwerper(s), architect(en), adviseur(s) en constructeur(s);
- e. TIS-bureaus en kwaliteitsborgers op het werk;
- f. voor zover nog niet genoemd de overige bij het werk betrokken partijen die in verband met het verzekerde werk, of als een toegelaten bezoeker, op het bouw- /montageterrein aanwezig zijn;
- g. de (toekomstig) eigenaar van het werk.

A.V.1.2 Materiële beschadiging

Een objectieve, blijvende aantasting van de vorm en/of structuur van een zaak die naar verkeersopvattingen de stoffelijke gaafheid van de zaak kenmerkt.

A.V.1.3 Verlies

Het fysiek niet meer kunnen beschikken over een zaak, terwijl herkrijging van die zaak niet te verwachten is of de feitelijke directe kosten van de herkrijging gelijk zijn aan of groter zijn dan de waarde van de zaak.

A.V.1.4 Bedrijfsschade

Geldelijk nadeel bestaande uit het verlies van nettowinst en de doorgaande vaste lasten waar geen inkomsten meer tegenover staan, als gevolg van stagnatie in het bedrijf door materiële beschadiging en/of verlies.

A.V.1.5 Eindwaarde

De uiteindelijke aanneemsom(-men) van het verzekerde werk, met inbegrip van:

- a. de gerealiseerde en verrekenende stijgingen in prijzen en lonen;
  - b. het meer- en minder werk;
  - c. extra transport- en opslagkosten als deze niet zijn begrepen in de hierboven opgegeven bedragen;
- en voor zover meeverzekerd, vermeerderd met:
- d. de werken buiten bestek;
  - e. de waarde van de door de opdrachtgever en/of de eigenaar zelf uitgevoerde werkzaamheden;
  - f. de waarde van de door de opdrachtgever en/of de eigenaar gebruikte of beschikbaar gestelde bouwmaterialen-/componenten;
- en voor zover voor rekening van verzekeringnemer:

- g. de BTW (indien en voor zover van toepassing);
- h. de honoraria van architecten, adviseurs, constructeurs alsmede ontwerpers;
- i. de kosten van kwaliteitsborging;
- j. de kosten van toezicht en controle door de bouwdirectie.

A.V.1.6 Het werk

- a. Een door of in opdracht van verzekeringnemer uit te voeren werk dat valt binnen de omschrijving van verzekerde werken in de polis en is gelegen op het bouw-/montageterrein waar het werk uiteindelijk wordt opgeleverd, in aanbouw en/of gereed, ook indien het uit te voeren werk het vernieuwen, aanpassen, vergroten, onderhouden of inrichten van een bestaand werk betreft;
- b. de bouwmaterialen en bouwcomponenten die voor rekening en risico van een verzekerde op het bouw-/montageterrein waar het werk uiteindelijk wordt opgeleverd, aanwezig zijn en die bestemd zijn om blijvend in het in de polis omschreven object te worden opgenomen;
- c. de tijdelijk op het bouw-/montageterrein waar het werk uiteindelijk wordt opgeleverd aanwezige hulpconstructies en hulpwerken (met inbegrip van de daarin aanwezige of daarvoor bestemde materialen), zoals steigers, bekistingen, damwanden, mallen en dergelijke zaken die nodig zijn om het in de polis omschreven werk op de in het bestek of aannemingsovereenkomst aangegeven wijze te bouwen.

A.V.1.7 Gebeurtenis

Een voorval of een reeks met elkaar verband houdende voorvallen met één en dezelfde oorzaak.

A.V.1.8 Bereddingskosten

Kosten van maatregelen die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege verzekeringnemer of een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden, waarvoor – indien gevallen – een verzekerde aansprakelijk zou zijn en de verzekering dekking biedt, of om die schade te beperken. Onder kosten van maatregelen wordt in dit verband mede verstaan schade aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet.

A.V.1.9 Opruimingskosten

De als gevolg van een onder de polis gedekte schade daadwerkelijk gemaakte kosten voor het afbreken, opruimen, schoonmaken, afvoeren, storten en vernietigen van verzekerde zaken.

A.V.1.10 Milieuaantasting

Uitstoten, lozen, doorsijpelen, loslaten of ontsnappen van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of een besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet onderAs(e) water(gang).

A.V.1.11 Eigendommen opdrachtgever

Roerende en onroerende zaken - met uitsluiting van de ten behoeve van het werk te gebruiken of beschikbaar gestelde bouwmaterialen/-componenten, materieel en hulpconstructies - welke

eigendom van de opdrachtgever zijn of worden, of waarvoor deze op grond van overeenkomst verantwoordelijk is.

A.V.1.12 Aannemersmaterieel/directieverblijven

Alle op of nabij het uiteindelijke bouw-/montageterrein voor de uitvoering van het werk tijdelijk aanwezige:

- a. keten, loodsen en daarin aanwezige bedrijfsuitrusting/inventaris;
- b. gereedschappen, machines en werktuigen;
- c. directieverblijven inclusief de voorgeschreven bedrijfsuitrusting/-inventaris, waarvoor in het bestek of de aannemingsovereenkomst is opgenomen dat de (hoofd)aannemer hiervoor dient zorg te dragen.

A.V.1.13 Eigendommen bouwdirectie en personeel

De op of nabij het uiteindelijke bouw-/montageterrein aanwezige persoonlijke eigendommen van de bouwdirectie en van personen in dienst van een verzekerde en betrokken bij het werk.

A.V.1.14 Testen

Het opstarten en/of laten functioneren en/of stilzetten van machines en installaties of delen hiervan onder omstandigheden die de werking in de definitieve toestand benaderen, bereiken of overschrijden, een en ander met in achtname van de bepalingen in A.V. 16.3.

A.V.1.15 Omzet

Het totaal van de door de verzekeringnemer in het betreffende verzekeringsjaar gefactureerde bedragen met betrekking tot de verzekerde werken welke verzekeringnemer in het betreffende verzekeringsjaar heeft uitgevoerd of betreffende werken uit voorgaande jaren waarvoor deze polis op grond van onderhouds-/garantie bepalingen gedurende het lopende verzekeringsjaar nog dekking verleend.

A.V.2 **Verzekerde werken**

Deze doorlopende verzekering geldt per werk, even alsof per werk een afzonderlijke verzekering werd afgesloten.

A.V.2.1 De verzekering heeft betrekking op alle door of in opdracht van de verzekeringnemer uit te voeren werken, zoals omschreven in de polis, mits:

- het werk is aangevangen voor de einddatum van de contractstermijn van de polis;
- de totale duur van de contractueel overeengekomen bouwtermijn inclusief testen en de daaropvolgende garantie-/onderhoudstermijn gezamenlijk niet langer duurt dan 36 maanden. Als begin van uitvoering van het werk geldt het moment van aanvoer van de eerste bouwmaterialen naar het uiteindelijke bouw-/montageterrein;
- de geschatte eindwaarde van een werk de maximum eindwaarde voor een werk als vermeld in de polis niet te boven gaat;
- het maximale aantal dagen/weken/maanden voor testen/beproeven niet wordt overschreden in het geval hiervoor in het polisblad een maximumtermijn is opgenomen.

- A.V.2.2 Werken in de woningbouwsector die bestaan uit afzonderlijk op te leveren blokken van gebouwen, worden -ongeacht of voor alle blokken tezamen het in de polis genoemde maximaal verzekerde bedrag per werk wordt overschreden- automatisch onder dit contract meeverzekerd, mits:
- de afzonderlijk op te leveren blokken zelf binnen de in het polisblad genoemde maximaal verzekerde eindwaarde per werk blijven;
  - de afzonderlijk op te leveren blokken zelf niet hoger zijn dan 20m boven maaiveld en de onderlinge afstand tussen de blokken tenminste 15m bedraagt;
  - het totaal van alle blokken tezamen in een dergelijk werk niet meer bedraagt dan drie-maal het in het polisblad genoemde maximum verzekerd bedrag;
  - de totale duur van het werk voor alle blokken tezamen niet meer bedraagt dan 36 maanden.

- A.V.2.3 De in het werk in A.V.1.6.c genoemde hulpconstructies en/of hulpwerken zijn verzekerd tot een maximum per gebeurtenis van 5% van de eindwaarde van het werk, of -indien de eindwaarde van het werk minder bedraagt dan € 600.000,00- voor een maximumbedrag van € 30.000,00 per gebeurtenis.

Indien verzekerde voor een werk de volledige vervangingswaarde van hulpconstructies en/of hulpwerken wenst mee te verzekeren, dan dient daarvan vooraf aan de verzekeraar opgave te worden gedaan en zal hiervoor een separaat polisaanhangsel voor het betreffende werk worden afgegeven, met daarin een separate premieverrekening over de volle waarde van de hulpconstructies en/of hulpwerken. De dekking hiervoor gaat niet eerder in dan nadat hierover met verzekeraars overeenstemming is bereikt en een dekkingsbevestiging is afgegeven.

A.V. 3 Niet verzekerde werken

De werken van andere aard of omvang als omschreven in het polisblad zijn niet automatisch meeverzekerd, evenmin als de uitdrukkelijk in de polis uitgesloten werken.

A.V.4 Onderhanden zijnde werken

Deze polis biedt, voor zover niet uitdrukkelijk anders is overeengekomen, dekking voor werken die zijn aangevangen voor de einddatum van de polis. Werken die zijn aangevangen voor de ingangsdatum van de polis zijn meeverzekerd, ook als voor deze werken de meeverzekerde onderhouds-/garantietermijn reeds is aangevangen. In het geval van werken die zijn aangevangen voor de ingangsdatum van de polis blijven echter wel uitgesloten schaden die zijn ontstaan voor de ingangsdatum.

A.V.5 Elders verzekerde werken (geen afmelding)

Met betrekking tot elders verzekerde werken is bepaald dat onder deze polis hiervoor standaard een secundaire dekking wordt verleend, zonder dat de omzet uit deze werken kan worden afgemeld en buiten beschouwing worden gelaten in de omzetopgave onder deze polis. De omzet uit deze werken dient te worden meegenomen in de naverrekening conform artikel A.V.12.1.

Uitdrukkelijk wordt overeengekomen dat voor deze elders verzekerde werken uitsluitend voor de verzekeringnemer zelf een aanvullende dekking wordt verleend, en, indien en voor zover de

verzekeringnemer dat contractueel is overeengekomen, geldt dit dan tevens voor zijn onderaannemers of andere door hemzelf direct ingeschakelde partijen, waarvoor hij verantwoording draagt aan de opdrachtgever en/of (hoofd-)aannemer van het werk. Onder verwijzing naar artikel A.V.14 geldt voor deze aanvullende dekking op elders verzekerde werken dat uitdrukkelijk zijn uitgesloten alle schaden die, ongeacht het bestaan van deze polis, zijn verzekerd op de polis van het elders verzekerde werk. Een eventueel verschil in eigen risico tussen deze polis en de elders lopende verzekering, dat na een schade-uitkering op die andere polis voor rekening van verzekeringnemer blijft, komt in geval van een onder deze polisvoorwaarden gedekte schade voor vergoeding in aanmerking.

A.V.6 Melding niet (automatisch) verzekerde werken

Werken die niet aan de in de polis gestelde voorwaarden voldoen en waarvoor verzekeringnemer toch dekking wenst, dienen uiterlijk 14 dagen vóór aanvang van de werkzaamheden door middel van het inzenden van het bestek, aannemingsovereenkomst en/of tekeningen aan de verzekeraar te worden gemeld.

De verzekeraar zal binnen 14 dagen meedelen of en zo ja op welke condities het aangemelde werk kan worden meeverzekerd. Zonder uitdrukkelijke dekkingsbevestiging door de verzekeraar bestaat er voor het aangemelde werk geen dekking. Verzekeraars houden echter een dergelijk werk waarmee al werd aangevangen voorlopig gedekt voor een periode van maximaal 60 dagen, mits voor dat werk uitsluitend sprake is van een in de toekomst verwachte overschrijding van de maximaal onder de polis verzekerde (geschatte) eindwaarde van het werk en/of van de maximale verzekeringsduur per werk. Indien binnen deze periode geen overeenstemming wordt bereikt over de meeverzekering van het niet automatisch verzekerde werk, vervalt de voorlopige dekking daarvoor en is dat werk uitgesloten van de dekking onder deze polis.

A.V.7 Meeverzekering werken van derden (nevenaannemers)

Indien de verzekeringnemer op grond van het bestek daartoe verplicht is of dit anderszins contractueel op zich heeft genomen, dekt deze verzekering automatisch zonder aanvullende premieverrekening, mits vallende binnen de omschrijving voor verzekerde werken in de polis, tevens de werken van nevenaannemer(s) tot een maximumbedrag van € 30.000,00 per gebeurtenis en tevens als maximumbedrag voor de verzekeringsduur van het betreffende werk. Dit maximumbedrag per gebeurtenis en per werk onder deze polis geldt voor alle op het betreffende werk mee te verzekeren werken van nevenaannemers tezamen.

In het geval de eindwaarde van de mee te verzekeren werken van nevenaannemer(s) in totaal gezamenlijk meer bedraagt dan € 30.000,00 en verzekeringnemer wenst de volle eindwaarde daarvan onder de polis te verzekeren, dan dienen deze werken van nevenaannemer(s) uiterlijk binnen 60 dagen na aanvang van het betreffende werk te worden aangemeld bij de verzekeraar. Voor het meeverzekeren van het totaal van alle nevenaannemers wordt dan voor het betreffende werk een separaat polisaanhangsel opgemaakt tegen 125% van de premievoet, zoals in de polis is vermeld voor rubriek 1 en 3 en verder rekening houdend met de minimumpremie hiervoor per afgegeven polisaanhangsel. Bij aanmelding dient per nevenaannemer opgave te worden gedaan van de naam, omschrijving en duur van de werkzaamheden, de aanneemsom, evenals de waarde van de aan hem door de opdrachtgever ter beschikking gestelde materialen. Zolang de verzekeraar geen aanhangsel of dekkingsbevestiging heeft afgegeven voor de

verzekering van de nevenaannemer(s) tegen de volle eindwaarde, geldt het hierboven genoemde maximumbedrag van € 30.000,00 per gebeurtenis en tevens voor de verzekeringsduur van het werk voor alle te verzekeren werken van nevenaannemers tezamen.

Indien de mee te verzekeren nevenaanneming niet binnen de omschrijving voor verzekerde werken in de polis valt, behoudt de verzekeraar zich het recht voor om deze werken te beoordelen en daarvoor aanvullende premie en/of voorwaarden te verlangen.

De dekking van de rubrieken Aansprakelijkheid, Aannemersmaterieel/directieverblijven en Eigendommen directie en personeel zijn niet van kracht voor nevenaannemers.

A.V.8 Meeverzekering van door opdrachtgever beschikbaar gestelde bouwmaterialen/-componenten

Deze verzekering dekt zonder aanvullende premieverrekening tot een maximum van € 30.000 per gebeurtenis automatisch schade aan door de opdrachtgever beschikbaar gestelde bouwmaterialen en bouwcomponenten.

Indien verzekerde voor een werk de volle waarde van de ter beschikking gestelde bouwmaterialen en componenten wenst te verzekeren boven € 30.000,00, dan dient daarvan vooraf aan de verzekeraar opgave te worden gedaan en zal hiervoor een separaat polisaanhangsel voor het betreffende werk worden afgegeven, met daarin een separate premieverrekening over de volle waarde van de ter beschikking gestelde bouwmaterialen/-componenten en verder rekening houdend met de minimumpremie hiervoor per afgegeven polisaanhangsel. Zolang de verzekeraar voor het betreffende werk geen aanhangsel of dekkingsbevestiging heeft afgegeven voor de meeverzekering van de ter beschikking gestelde materialen/componenten tegen de volle waarde daarvan, geldt het hierboven genoemde maximumbedrag van € 30.000,00 per gebeurtenis.

A.V.9 Termijnen

A.V.9.1 Duur van de verzekeringsovereenkomst (contractstermijn)

De verzekeringsovereenkomst is aangegaan voor de in de polis genoemde contractstermijn. Zij wordt geacht daarna telkens stilzwijgend te zijn verlengd voor een termijn als genoemd in de polis.

A.V. 9.2 Einde van de verzekeringsovereenkomst

De verzekeringsovereenkomst eindigt:

- a. op de contractvervaldatum, indien ten minste 2 maanden voor deze dag de verzekeringsovereenkomst schriftelijk is opgezegd door de verzekeraar dan wel de verzekeringnemer;
- b. op de contractvervaldatum, indien verzekeringnemer wijziging van premie en/of voorwaarden niet accepteert;
- c. op de dag van schriftelijke opzegging door de verzekeraar, indien verzekeringnemer langer dan 30 dagen in gebreke is premie, kosten en assurantiebelasting te betalen;
- d. bij faillissement en/of surseance van betaling, risicowijziging, bedrog en/of misleiding met inachtneming van de bepalingen van artikel A.V. 11.

A.V.9.3

Begin en einde van de verzekeringsdekking voor de afzonderlijke werken

De dekking voor afzonderlijke werken vangt aan bij eerste aankomst van de materialen op het bouw-/montage terrein waar het werk uiteindelijk wordt opgeleverd en eindigt ten aanzien van:

- a. de bouw-/montage termijn, inclusief het eventuele testen en/of beproeven, te 24:00 uur op de dag dat het werk wordt opgeleverd en door de opdrachtgever in gebruik mag worden genomen zonder dat hiervoor nog toestemming nodig is van het bevoegde gezag, of zoveel eerder als na aanvang van het werk de in A.V.2.1 genoemde maximale termijn van 36 maanden (inclusief de garantie-/onderhoudstermijn) is verstreken;
- b. delen van het werk die eerder dan de rest van het werk worden opgeleverd en in gebruik mogen worden genomen door de opdrachtgever, te 24:00 uur op de dag van de deeloplevering en dan gaat voor die delen - mits contractueel in het bestek of de aannemingsovereenkomst overeengekomen en meeverzekerd - per die datum de dekking van de onderhoudstermijn in. Vanaf het moment van de deeloplevering geldt voor het opgeleverde werk dan tevens de dekking en het verzekerde bedrag onder Rubriek 3 Eigendommen Opdrachtgever.
- c. de termijn voor testen/beproeven - indien en voor zover contractueel overeengekomen en meeverzekerd onder de polis - te 24:00 uur op de dag van het verstrijken van het hiervoor genoemde maximale aantal dagen/weken, of eindigt zoveel eerder als het testen/beproeven daadwerkelijk werd afgerond binnen de bouw-/montage termijn;
- d. de onderhoudstermijn - indien en voor zover contractueel overeengekomen en meeverzekerd onder de polis – te 24:00 uur op de dag na het verstrijken van het voor deze termijn in het bestek of de aannemingsovereenkomst genoemde aantal maanden na (deel-)oplevering, of eindigt zoveel eerder als de in het polisblad vermelde (maximaal) verzekerde onderhoudstermijn is verstreken;
- e. de gevallen van faillissement en/of surseance van betaling, risicowijziging, bedrog en/of misleiding, volgens de in A.V. 11 genoemde bepalingen.

A.V.9.4

Onderhanden zijnde werken bij eindiging

Bij opzegging blijft met inachtneming van de bepalingen in A.V.11 de verzekeringsdekking voor reeds begonnen verzekerde werken van kracht tot uiterlijk het einde van de contractstermijn, zonder dat dekking wordt verleend voor uitloop van de onderhanden werken, ook als daarvan de dekking van de onderhoudstermijn al is ingegaan.

Indien verzekeringnemer tegen een nader overeen te komen premie en voorwaarden nog dekking wenst voor de op einddatum van de polis nog onderhanden zijnde werken dient hij hiervan uiterlijk 14 dagen voor de polis beëindiging melding te maken, waarna verzekeraar de premie en voorwaarden zullen opgeven waaronder verlenging van deze onderhandenwerken kan plaatsvinden. Mocht ten aanzien van de bovengenoemde polisdekking voor onderhanden werken geen overeenstemming worden bereikt, dan eindigt de dekking voor deze werken onmiddellijk op de einddatum van de polis.

A.V.9.5

Verlenging verzekerde bouw-/montage en/of test-/beproevingstermijn

In afwijking van A.V.9.3a geldt het volgende:

- a. indien voor een werk de duur van de contractueel overeengekomen bouwtermijn inclusief de daaropvolgende garantie-/onderhoudstermijn in totaal langer is dan 36 maanden, dan heeft de verzekeringnemer het recht de verzekeringsdekking voor het betreffende werk te verlengen tegen nader overeen te komen premie en voorwaarden. De

verzekeringnemer dient in dat geval wel uiterlijk 30 dagen voor afloop van de polisdekking voor dat werk verzekeraar hiervan in kennis te stellen. Mocht ten aanzien van de bovengenoemde verlenging geen overeenstemming worden bereikt, dan eindigt de dekking voor dat werk volgens A.V. 9.3a na het verstrijken van 36 maanden;

- b. indien van een werk de maximale termijn voor testen/beproeven – voor zover hiervoor een maximum in de polis werd opgenomen – wordt overschreden kan voor het betreffende werk de verzekeringsdekking voor deze termijn worden verlengd tegen nader overeen te komen premie en voorwaarden. De verzekeringnemer dient in geval van overschrijding van de in de polis genoemde termijn de verzekeraar hiervan vooraf in kennis te stellen. Mocht ten aanzien van de bovengenoemde verlenging geen overeenstemming worden bereikt, dan is schade als gevolg van testen, ontstaan na de in de polis aangegeven testtermijn niet gedekt.

A.V.9.6   Ontdekkingstermijn

De periode van 12 maanden direct na afloop van de verzekeringstermijn volgens de bepalingen in A.V. 9.3, waarin met betrekking tot een verzekerd werk nog schaden - mits wordt aangetoond dat deze zijn ontstaan binnen de verzekeringstermijn van dat werk - kunnen worden aangemeld. Ongeacht wanneer ontdekt worden schaden aangemeld bij de verzekeraar na deze ontdekkingstermijn niet meer in behandeling genomen.

A.V.10   **Nadere dekkingsomschrijving**

Ongeacht het tijdstip waarop zij werd veroorzaakt, is uitsluitend verzekerd schade en/of aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan binnen de duur van de verzekeringsovereenkomst. Per afzonderlijk werk dient de schade echter te zijn ontstaan binnen de verzekeringsduur geldend voor het betreffende werk (A.V. 9.3) en dient de melding daarvan bij de verzekeraar plaats te vinden binnen de ontdekkingstermijn direct volgend op de dekking voor dat werk.

A.V.11   **Tussentijdse beëindiging van de verzekeringsovereenkomst**

De verzekeraar heeft het recht de verzekeringsovereenkomst tussentijds te beëindigen in geval van:

A.V.11.1   Faillissement of surseance van betaling

De verzekeraar heeft het recht de verzekeringsovereenkomst te beëindigen binnen 2 maanden nadat hij bekend is met het aanvragen van het faillissement dan wel surseance van betaling van de verzekeringnemer, met in achtneming van een opzegtermijn van 2 maanden. De verzekering loopt gedurende de opzegtermijn onverminderd door ten behoeve van alle verzekerden. Tijdens deze periode vindt overleg plaats met de makelaar, de verzekeringnemer, de bewindvoerder, de curator en eventueel andere bij het werk betrokken partijen over voortzetting van de verzekering voor de nog resterende verzekerde termijnen. Indien binnen de opzegtermijn geen overeenstemming wordt bereikt over voortzetting zal de verzekering worden beëindigd op de opzegdatum en zal de onverdiende premie worden gerestitueerd. Deze regeling laat onverlet hetgeen bepaald is in artikel A.V. 22, hetgeen inhoudt dat als er nog sprake is van

een door de makelaar verstrekt en nog lopend krediet het bepaalde in art A.V. 22 zal prevale-
ren.

A.V.11.2 Risicowijziging

Deze verzekering is aangegaan op grond van de door of namens verzekeringnemer verstrekte inlichtingen over het schadeverleden, aard en omvang van de verzekerde werkzaamheden en/of overig gegeven informatie. Zodra sprake is van een risicowijziging die een verzwaring van het risico voor verzekeraars inhoudt en deze van dien aard is dat de verzekeraar bij bekendheid daarmee ten tijde van het sluiten van de verzekering de overeenkomst nimmer, dan wel niet op dezelfde voorwaarden en/of tegen dezelfde premie had gesloten, heeft de verzekeraar het recht de verzekering tussentijds schriftelijk op te zeggen, met inachtneming van een opzeggingstermijn van 2 maanden. Zolang over deze risicowijziging nog geen overeenstemming is bereikt, bestaat geen dekking voor schade die het gevolg is van een dergelijke wijziging.

A.V.11.3 Bedrog, misleiding

Ingeval de verzekeringnemer en/of de tot uitkering gerechtigde of een derde met goedvinden van de verzekeringnemer en/of de tot uitkering gerechtigde met het opzet hem te misleiden enige verplichting als bedoeld in artikel A.V. 16 niet nakomt, dan heeft de verzekeraar het recht de verzekering tussentijds met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen. Deze tussentijdse opzegging zal niet met onmiddellijke ingang gelden voor de overige verzekerden, waarvoor in dat geval de bepalingen van artikel A.V.11.1 overeenkomstig van toepassing zijn, waarbij overleg zal plaatsvinden over voortzetting van de verzekering voor onderhanden werken met de overige verzekerden.

A.V.12 Premie

De premie is verschuldigd met inachtneming van het bepaalde in artikel A.V.22.

A.V.12.1 Naverrekening/ definitieve premie

De in de polis genoemde premie is een voorschotpremie en de definitieve premie wordt berekend over de omzet van de verzekerde werken in het jaar waarover de premie moet worden betaald, met in achtneming van een eventuele minimumpremie als vermeld op het polisblad. De verzekeringnemer is verplicht jaarlijks binnen 6 maanden na het verstrijken van een verzekeringsjaar, of in geval van beëindiging van de verzekering binnen 6 maanden na de einddatum van de verzekering, de omzet over het betreffende jaar respectievelijk de omzet in de periode vanaf de laatste premieervaldag tot aan de einddatum aan de verzekeraar op te geven en de verzekeraar in de gelegenheid te stellen deze opgave te controleren aan de hand van een accountantsverklaring. Indien verzekeringnemer in gebreke blijft, heeft de verzekeraar het recht de definitieve premie vast te stellen aan de hand van de verzekerde bekende of door haar getaxeerde gegevens aan welke vaststelling de verzekeringnemer zal zijn gehouden.

A.V.12.2 Premie voor onderhanden zijnde werken bij beëindiging van de verzekering

Indien deze verzekering per contractvervaldatum eindigt en overeenstemming wordt bereikt over de uitloop van onderhanden werken, zal een voorschotpremie worden gerekend over de nog onderhanden zijnde werken volgens de opgave in artikel A.V.9.4. Voor deze uitloop van de onderhanden zijnde werken geldt dan de met verzekeraar na beëindiging van de polis

overeengekomen premie en condities. Naverrekening zal plaatsvinden na oplevering van het laatst gereedgekomen werk aan de hand van een definitieve opgave.

A.V.13 Eigen risico

Ingeval van schade onder meer rubrieken als gevolg van één gebeurtenis, zal slechts eenmaal een eigen risico - en wel het hoogst toepasselijke - op het totaal der schadebedragen in mindering worden gebracht.

A.V.14 Primaire dekking alleen voor verzekeringnemer

Deze verzekering verleent een primaire dekking voor uitsluitend de verzekeringnemer, en, indien en voor zover de verzekeringnemer dat contractueel is overeengekomen, tevens voor zijn onderaannemers of andere door hemzelf direct ingeschakelde partijen, waarvoor hij de verantwoording draagt aan de opdrachtgever van het werk. Voor de overige verzekerden in artikel A.V. 1.1 geldt een secundaire dekking en gaan elders lopende verzekeringen voor op de dekking onder deze polis.

Onder verwijzing naar artikel A.V.5 is echter ook voor verzekeringnemer een secundaire dekking van toepassing indien met hem schriftelijk werd overeengekomen dat voor het werk een elders lopende verzekering wordt afgesloten, waarop verzekeringnemer is meeverzekerd. Verzekeraar behoudt zich in dat geval het recht voor deze schadevergoeding te verhalen op de partij die haar contractuele verplichtingen ten opzichte van de verzekeringnemer niet is nagekomen en deze in gebreke gebleven partij is in dat geval niet, ook niet secundair, meeverzekerd onder deze polis.

Voor de overige verzekerden in artikel A.V. 1.1 en verder wanneer dat elders in deze polisvoorwaarden is bepaald, biedt deze polis een secundaire dekking, in welk geval alle elders lopende verzekeringen voorgaan op de dekking van deze polis. Uitdrukkelijk zijn dan onder deze verzekering uitgesloten alle schaden die op een elders lopende verzekering zijn verzekerd of verzekerd zouden zijn indien deze verzekering niet zou hebben bestaan.

A.V.15 Bereddingskosten

Per gebeurtenis wordt aan schade en/of bereddingskosten niet meer vergoed dan de op het polisblad vermelde verzekerde bedragen onder de desbetreffende rubriek.

A.V.16 Verplichtingen van de verzekeringnemer en/of de tot uitkering gerechtigden

A.V.16.1 Verplichtingen bij faillissement of surseance van betaling

Onder verwijzing naar artikel A.V. 11.1 is de verzekeringnemer, zodra deze bekend is met het aanvragen van zijn faillissement dan wel surseance van betaling, verplicht de verzekeraar hiervan ten spoedigste, in kennis te stellen. Indien de verzekeringnemer dit verzuimt, eindigt de verzekering automatisch zonder dat opzegging door de verzekeraar heeft plaatsgevonden 2 maanden na het aanvragen van zijn faillissement dan wel surseance van betaling. Indien de makelaar nog krediet aan de verzekeringnemer verleent eindigt de dekking evenwel onmiddellijk conform en met in achtneming van het bepaalde in artikel A.V. 22.

A.V.16.2 Verplichtingen bij schade

Zodra verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor de verzekeraar tot een uitkeringsplicht kan leiden, is hij verplicht:

- a. de verzekeraar zo spoedig mogelijk als redelijkerwijs van hem gevorderd mag worden, hiervan kennis te geven;
- b. de verzekeraar alle van belang zijnde gegevens te verstrekken, waaronder tevens informatie over eventueel elders lopende verzekeringen;
- c. alle stukken die op de schade betrekking hebben, zoals brieven, dagvaardingen en schikkingsvoorstellen aan de verzekeraar door te zenden;
- d. zich te onthouden van alles wat de belangen van de verzekeraar zou kunnen schaden;
- e. alle beschadigde delen voor inspecties c.q. expertises te bewaren, tenzij anders met de verzekeraar of de benoemde expert(s) is overeengekomen;
- f. alle redelijkerwijs te verlangen medewerking tot regeling en vaststelling van de schade te verlenen en voorts aan de verzekeraar of de benoemde expert(s) op verzoek toegang te verschaffen tot bouw/montageterreinen, het werk of enig onderdeel daarvan dat volgens mededeling beschadigd is;
- g. aan de verzekeraar over te laten: het regelen van schade met een benadeelde derde partij, het voeren van een burgerlijk geding en, indien de verzekeraar dit wenselijk acht, het leiden van de verdediging in geval van een strafproces, alsmede het nemen van alle beslissingen welke hieruit voortvloeien of hiermede in verband staan;
- h. alle aanwijzingen van de verzekeraar of de door hen benoemde expert(s) op te volgen;
- i. ingeval van (een vermoeden van) een strafbaar feit dat verband houdt met de schade, zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 3 werkdagen na constatering aangifte te doen bij de politie en/of (een) andere daarvoor in aanmerking komende instantie(s).

Indien door de verzekeringnemer of verzekerde een verplichting als bedoeld in lid a t/m i van dit artikel niet is nagekomen, kan de verzekeraar de uitkering verminderen met de schade die hij daardoor lijdt.

A.V.16.3 Voorkomen van schade

De verzekerde is verplicht voor eigen rekening de naar aard en omvang van de werkzaamheden gebruikelijke voorzorgsmaatregelen te nemen en de maatregelen te nemen die volgens wettelijke bepalingen en/of voorschriften van overheidswege zijn voorgeschreven, alsook de voorschriften na te leven die de verzekeraar bij het aangaan van deze verzekering uitdrukkelijk heeft verlangd ten aanzien van de uitvoering van het werk. Indien de verzekeringnemer of verzekerde deze maatregelen niet neemt, kan de verzekeraar de uitkering verminderen met de schade die hij daardoor lijdt.

A.V.16.4 Verplichtingen bij risicowijziging(-en)

Deze verzekering is aangegaan op grond van de door of namens verzekeringnemer verstrekte inlichtingen, schadeverleden, aard en omvang van de verzekerde werkzaamheden en/of overige informatie. Zodra sprake is van een risicowijziging die een verzwaring van het risico voor verzekeraars inhoudt en deze van dien aard is dat de verzekeraar bij bekendheid daarmee ten tijde van het sluiten van de verzekering de overeenkomst nimmer, dan wel niet op dezelfde voorwaarden en/of tegen dezelfde premie had gesloten, dient verzekeringnemer dit zo spoedig mogelijk aan verzekeraar mede te delen. Onverminderd het bepaalde in artikel A.V.11.2, heeft de verzekeraar in dat geval het recht de premie en/of de voorwaarden met ingang van het tijdstip van de wijziging aan te passen. Zolang over deze aanpassing nog geen

overeenstemming is bereikt, bestaat geen dekking voor schade die het gevolg is van een dergelijke wijziging.

A.V.16.5 Waarschuwing aannemer ex art. 7:754 BW

Indien met betrekking tot de kwaliteit van het verzekerd werk onder deze polis een schriftelijke waarschuwing wordt gedaan volgens artikel 7:754 BW, dient verzekerde hiervan onmiddellijk kennis te geven aan verzekeraars. Daarnaast is verzekerde in verband met deze waarschuwing verplicht de nodige maatregelen te nemen om schade als gedekt onder de polis te voorkomen.

A.V.17 **Schaderegeling**

Schaderegeling geschiedt met de verzekeringnemer die geacht zal worden door alle andere partijen onder deze polis onherroepelijk daartoe te zijn gemachtigd, met dien verstande dat deze machtiging eindigt bij verlening van voorlopige surseance van betaling aan of faillissement van de gemachtigde of wanneer de gemachtigde anderszins het vrije beheer over zijn vermogen verliest of zijn onderneming in liquidatie treedt.

Uitkering van de schadepeningen zal geschieden aan de verzekerde die de schade lijdt, behoudens in geval van aanspraken zoals bedoeld in artikel 2.8.

A.V.18 **Schadevaststelling**

Ingeval van schade onder deze verzekering zal een expert worden benoemd door de makelaar namens en in overleg met de verzekeraar. De expert zal onderzoek verrichten en rapporteren met betrekking tot de oorzaak en de omstandigheden van de gebeurtenis en de omvang van de kosten. De kosten van de expert komen ten laste van de verzekeraar.

Indien de verzekeraar en verzekeringnemer of hun gemachtigde niet tot overeenstemming kunnen komen over de aanwijzing van de expert, zal de vaststelling van de schade geschieden door twee experts van wie één te benoemen door gemachtigde c.q. verzekeringnemer en één door de verzekeraar. Alvorens hun werkzaamheden te beginnen zullen beide experts tezamen, voor het geval van verschil in taxaties, een derde expert benoemen, die in dat geval als arbiter, na beide experts gehoord of schriftelijk opgeroepen te hebben, binnen de grenzen van de beide taxaties, het schadebedrag bindend heeft vast te stellen.

De verzekeraar en verzekeringnemer of hun gemachtigde dragen ieder de kosten van de eigen expert; de kosten van de arbiter worden door beide partijen en ieder voor de helft gedragen.

Bij nalatigheid, hetzij van één van de partijen om een expert te benoemen, hetzij van één van de experts om aan de benoeming van een arbiter mee te werken, alsmede indien geen overeenstemming over de keuze van de arbiter wordt verkregen, zal een benoeming, op verzoek van de meest gereede partij gedaan door de voorzitter van de Kamer van Koophandel te Amsterdam of Rotterdam, voor beide partijen bindend zijn. De partij, die dit verzoek doet, zal daarvan onverwijld bij aangetekend schrijven aan de wederpartij kennisgeven.

Het schadebedrag, op deze wijze tussen experts vastgesteld, zal voor beide partijen bindend zijn, tenzij door één van de partijen wordt aangetoond, dat bij de vaststelling van het

schadebedrag gebruik is gemaakt van onjuiste gegevens of tenzij door één van de partijen een rekenfout in de schadeberekening wordt aangetoond.

Door het verlenen van medewerking aan het bovenstaande wordt de verzekeraar niet geacht aansprakelijkheid te erkennen. Een vaststellingsovereenkomst, in de zin van artikel 7:900 en volgende Burgerlijk Wetboek, kan uitsluitend tot stand komen tussen de verzekeringnemer en de verzekeraar.

A.V.19 Algemene uitsluitingen

De verzekeraar is geen vergoeding verschuldigd in geval van schade veroorzaakt door of verband houdende met:

A.V.19.1 Groot Molest en Terrorisme

Onder molest is te verstaan:

a. Gewapend conflict:

Elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of de een de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapende optreden van een vredesmacht van de Verenigde Naties.

b. Burgeroorlog:

Een grootschalige gewapende strijd tussen groepen inwoners van eenzelfde staat.

c. Opstand:

Georganiseerd grootschalig gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.

d. Binnenlandse onlusten:

Grootschalige gewelddadige handelingen die zich op verschillende plaatsen binnen een staat voordoen.

e. Oproer:

Een plaatselijk, grootschalig en gewelddadig optreden van een groep mensen, gericht tegen het openbaar gezag van een staat.

f. Mouterij:

Een min of meer georganiseerde grootschalige beweging van leden van een gewapende macht, gericht tegen het gezag waar zij onder gesteld zijn. Onder gezag wordt niet alleen het Nederlandse gezag verstaan maar ook het gezag vanuit de Europese Unie, de NAVO of de Verenigde Naties.

g. Terrorisme:

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van één van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het Financieel Toezicht genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks van – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

h. Kwaadwillige besmetting:

Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het Financieel Toezicht genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die

als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aanneemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze ideologische doelen te verwezenlijken.

i. Preventieve maatregelen:

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.

De a t/m f vormen van Groot Molest zijn de op 14 juli 2023 bij de rechtbank in Den Haag door het Verbond van Verzekeraars gedeponeerde begripsomschrijvingen van Groot Molest.

Voor de begripsomschrijvingen van Terrorismisme (g) en de daarmee verband houdende begrippen Kwaadwillige Besmetting (h) en Preventieve maatregelen (i) wordt verwezen naar het Clausuleblad Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismedekking N.V. Het clausuleblad “Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismedekking N.V.” (hierna: NHT-dekking) is van toepassing indien en voor zover de betrokken verzekeraars aangesloten zijn bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismedekking N.V. Als in het polisblad wordt vermeld dat voor in Nederland gelegen risico's op deze verzekering het Clausuleblad Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismedekking N.V. van toepassing is, dan wordt voor de gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met terrorisme (g), kwaadwillige besmetting (h) of preventieve maatregelen (i), alsmede voor de handelingen of gedragingen ter voorbereiding daarvan, verwezen naar de regelingen en bepalingen in dit clausuleblad. Indien in het polisblad wordt vermeld dat de NHT-dekking niet van toepassing is, dan zijn de gevolgen van Terrorismisme, Kwaadwillige besmetting en Preventieve maatregelen volledig uitgesloten.

A.V.19.2 Atoomkernreacties

Onder een atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit. De uitsluiting geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige, of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige rijksoverheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen.

Onder ‘kerninstallatie’ wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip. Voor zover krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, vindt de voorgaande alinea geen toepassing.

A.V.19.3 Opzet, bewuste roekeloosheid of merkelijke schuld

De verzekeraar vergoedt geen schade aan de verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde die deze schade met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of merkelijke schuld heeft veroorzaakt.

Met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of merkelijke schuld van de verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde wordt voor de toepassing van deze uitsluiting gelijkgesteld de opzet, de al dan niet bewuste roekeloosheid of merkelijke schuld van:

- a. een lid van de directie of bedrijfsleiding indien de verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een rechtspersoon is;
- b. die persoon die door de verzekeringnemer, de tot uitkering gerechtigde of de onder sub a genoemde directie of de bedrijfsleiding is belast met het algemeen toezicht op het werk en/of die persoon die de algehele feitelijke dagelijkse leiding over het werk is toevertrouwd en die in verband daarmee de bevoegdheid heeft gekregen tot het nemen - op leidinggevend niveau - van beslissingen over de uitvoering van het werk.

Van merkelijke schuld is sprake, indien het gaat om een gedraging die, al is een verzekerde zich daarvan niet bewust, naar objectieve maatstaven een zodanig aanmerkelijke kans op schade met zich meebrengt dat een verzekerde zich van dat gevaar bewust had behoren te zijn en door zich van die gedraging niet te onthouden in ernstige mate tekortschiet in zorg ter voorkoming van schade.

A.V.19.4 Onzekerheidsvereiste

Schade die niet voldoet aan het onzekerheidsvereiste als omschreven in A.V.26.1.

A.V.19.5 Besmettelijke ziektes

Deze verzekering biedt geen dekking voor de kosten, uitgaven of enig andere aanspraak op vergoeding rechtstreeks voortvloeiend uit een besmetting met of infectie door de verspreiding van een besmettelijke ziekte, of de angst daarvoor, waaronder wordt verstaan:

- de kosten, uitgaven of aanspraken voor het onderzoeken, schoonmaken, ontgiften, ontsmetten, verwijderen, vernietigen, vervangen, bewaken, beschermen en/of afsluiten van de verzekerde interessen, en/of
- het daardoor niet kunnen beschikken over of stilleggen van de verzekerde interessen, en/of
- de aansprakelijkheid voor door een besmettelijke ziekte veroorzaakte zaak- en persoonschade.

Indien in verband met een verzekerde schade en/of verlies onder deze verzekering meerkosten ontstaan, welke zijn toe te rekenen aan transport- en/of reisbeperkingen dan wel het gevolg zijn van uitstel of vertraging van reparaties en/of vervangingen, en deze meerkosten vloeien voort uit de verspreiding, besmetting of infectie met een besmettelijke ziekte die aangemerkt wordt als epidemie 1] of pandemie 2], dan vindt de schadevaststelling plaats onder aftrek van die meerkosten).

De volgende aanvullende bepaling is alleen van kracht indien dit uitdrukkelijk op het polisblad staat vermeld:

Voor zover deze meerkosten in de schadeopstelling niet meer bedragen dan 25% van het schadebedrag zonder meerkosten en de totale schadevergoeding binnen de limieten en begrenzings van de polis blijft, zal hiervoor geen aftrek plaatsvinden.

- 1] Epidemie uitgeroepen, afgekondigd of als zodanig gekarakteriseerd door een regering.
- 2] Pandemie uitgeroepen, afgekondigd of als zodanig gekarakteriseerd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

A.V.19.6 Elektronische gegevens/ Cyber risico's

Deze verzekering geeft geen dekking voor de kosten in verband met het herkrijgen, beschermen, behouden, controleren, reconstrueren, herstellen of vervangen van elektronische gegevens die zijn verloren, vernietigd, beschadigd, gemanipuleerd, gehackt of anderszins in het bezit van onbevoegden geraakt, ongeacht de oorzaak of wie daarvoor verantwoordelijk is.

Materiële beschadiging en/of verlies die het gevolg daarvan is, blijft met inachtneming van de overige bepalingen in de polisvoorwaarden gedekt.

In geval van een onder de polis gedekte schade aan elektronische media of apparatuur waarop zich elektronische gegevens bevinden, wordt uitsluitend vergoeding verleend voor het herstellen en/of de vervanging van deze elektronische media of elektronische apparatuur, met inbegrip van de kosten voor het kopiëren van de elektronische gegevens van een back-up of van originelen van een vorige generatie indien en voor zover deze nog beschikbaar zijn. Deze kosten omvatten niet de kosten van onderzoek naar of voor het opnieuw creëren, verzamelen, assembleren, behouden of beveiligen van dergelijke elektronische gegevens. Als de elektronische media of apparatuur niet worden gerepareerd of vervangen, dan vindt de schadevergoeding plaats op basis van vervangingswaarde van lege elektronische media of apparatuur.

Onder vervangingswaarde wordt verstaan het bedrag benodigd voor het verkrijgen van zaken met dezelfde of vergelijkbare technische specificaties welke inzake kwaliteit, staat en ouderdom, gelijkwaardig zijn aan de beschadigde of verloren gegane zaken.

Onder elektronische gegevens wordt elke vorm van elektronisch en/of digitaal verwerkte en/of opgeslagen informatie verstaan, inclusief de al of niet speciaal voor de apparatuur en/of de verwerking van elektronische gegevens vervaardigde programmatuur (o.a. software).

A.V.19.7 Sanctiewetgeving

Niet verzekerd zijn de (financiële) belangen van personen, ondernemingen, overheden en andere entiteiten ten aanzien waarvan het Verzekeraars en/of de makelaar ingevolge (inter-)nationale sanctie regelgeving niet is toegestaan die belangen te verzekeren.

A.V.19.8 Asbest

Uitgesloten is schade door of in verband met asbest en/of asbesthoudende zaken of materialen in welke vorm of samenstelling ook.

A.V.20 Afstand van verhaalsrecht

De verzekeraar zal de uitgekeerde schadevergoedingen niet op een verzekerde verhalen, tenzij de schade is te wijten aan opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of merkelijke schuld van de betrokken verzekerde.

A.V.21 Toegang tot het bouw-/montageterrein

De verzekerden zijn verplicht de verzekeraar en zijn vertegenwoordigers toegang te verlenen tot het bouw-/montageterrein, de verlangde inlichtingen te verschaffen en alle verlangde medewerking te verlenen.

A.V.22 Premie- en schadebetaling

A.V.22.1 Begripsomschrijvingen

Onder "premie" wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan de overige in verband met het verlenen van verzekeringsdekking door verzekerde verschuldigde bedragen. Onder "verzekerde" wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan de verzekeringnemer alsmede ieder ander die de premie verschuldigd is.

A.V.22.2 Premie

De makelaar neemt op zich de premie als eigen schuld aan de verzekeraar te zullen voldoen op het moment dat deze krachtens de verzekeringsovereenkomst verschuldigd wordt door de verzekerde. Tenzij uitdrukkelijk anders is of wordt overeengekomen zal betaling van de premie door de makelaar plaatsvinden door creditering van verzekeraar in rekening-courant voor de krachtens de verzekeringsovereenkomst door de verzekerde verschuldigde premie, op welk moment de verzekerde jegens verzekeraar zal zijn gekweten.

A.V.22.3 Premiebetaling

Verzekerde is gehouden de premie aan de makelaar te vergoeden. Ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten en de verzekerde aan deze tweede tussenpersoon heeft betaald, is de verzekerde door deze betaling tegenover de makelaar eerst gekweten, nadat deze tweede tussenpersoon de premie aan de makelaar heeft betaald.

A.V.22.4 Krediet

Behoudens het hierna onder artikel A.V.22.6 geregelde geval van surseance van betaling of faillissement, verleent de makelaar verzekerde krediet voor de betaling van de onder artikel A.V.22.2 bedoelde premie. De makelaar kan het krediet schriftelijk opzeggen en neemt daarbij een termijn van 14 dagen in acht.

A.V.22.5 Machtiging

Door het tot stand komen van de verzekering is de makelaar door de verzekerde onherroepelijk gemachtigd verzekeraar tussentijds van zijn verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst te ontslaan indien de verzekerde of, ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten, deze tweede tussenpersoon nalaat de premie aan de makelaar te voldoen en de makelaar deswege het krediet opzegt. De makelaar zal verzekeraar niet van zijn verplichtingen ontslaan zonder verzekerde vooraf, met inachtneming van een termijn van 14 dagen, schriftelijk van zijn voornemen in kennis te hebben gesteld.

A.V.22.6 Faillissement of surseance van betaling

In geval de verzekerde in staat van faillissement of surseance van betaling geraakt eindigt een op grond van het bepaalde onder A.V.22.4 lopend krediet onmiddellijk en is verzekeraar ontslagen van zijn nadien uit hoofde van de verzekeringsovereenkomst ontstane verplichtingen.

Deze rechtsgevolgen treden in door het enkele uitspreken van het faillissement of de surseance zonder dat voorafgaande ingebrekestelling is vereist. De dekking kan evenwel ten

behoefte van de overige verzekerden en/of boedel in overleg met hen, de verzekeraar, de makelaar en de curator of bewindvoerder alsnog en met terugwerkende kracht hersteld worden derhalve ook ten aanzien van na de datum van faillissement of surseance gevallen schade, indien en voor zover de makelaar zekerheid heeft gekregen over betaling aan hem van de totaal alsdan verschuldigde premie.

Het overleg hiertoe kan gevoerd worden gedurende een maand na de datum van het uitspreken van het faillissement of de surseance, of, indien dit later is, tot 14 dagen nadat de makelaar, de verzekerde, c.q. de bewindvoerder of curator over het vervallen van het krediet en het ontslag van de verzekeraar van zijn verplichtingen en van de bevoegdheid tot het eventueel doen herleven van de dekking in kennis heeft gesteld.

Het bepaalde in dit artikel over faillissement of surseance laat onverlet de rechten die de verzekeraar kan ontleen aan het bepaalde in artikelen A.V.11.1 en 16.1 van de voorwaarden.

A.V.22.7 Schadeuitkeringen en premierestituties.

Tenzij de rechthebbende anders wenst en dit vooraf schriftelijk aan de verzekeraar heeft medegedeeld zal de makelaar de verzekeraar in rekening-courant voor de verschuldigde schadeuitkeringen en premierestituties debiteren. De verzekeraar zal daardoor zijn gekweten, zodra de schade-uitkering door de rechthebbende zal zijn ontvangen, respectievelijk met hem zal zijn verrekend in overeenstemming met de wet dan wel een tussen hem en de makelaar bestaande regeling.

Indien de verzekeraar de schadepeningen heeft betaald aan de makelaar en deze in gebreke blijft om deze aan de rechthebbende door te betalen, kan de verzekeraar de schadepeningen van de makelaar terugvorderen indien hij tot hernieuwde betaling wordt aangesproken door de rechthebbende. Indien de makelaar de van de verzekeraar ontvangen schadepeningen heeft doorbetaald aan de tweede tussenpersoon, maar deze laatste in gebreke blijft voor doorbetaling zorg te dragen, zal de makelaar de schadepeningen van de tweede tussenpersoon kunnen terugvorderen indien hij hetzij door de rechthebbende wordt aangesproken tot rechtstreekse betaling, hetzij door de verzekeraar die schadepeningen van de makelaar terugvordert, zoals in dit lid voorzien.

De makelaar zal de schade-uitkeringen en premierestituties aan de rechthebbende afdragen. De makelaar is evenwel tot niet meer gehouden dan tot betaling van het saldo dat resteert na verrekening van deze schadeuitkeringen en premierestituties met ten tijde van het ontstaan van de afdracht verplichting al dan niet opeisbare doch reeds vaststaande vorderingen op verzekerde uit hoofde van welke verzekering ook. Deze verrekening zal evenwel niet plaatsvinden bij verzekeringen die aan toonder of order zijn gesteld, tenzij de verzekeringnemer tot de uitkering is gerechtigd en bij verplichte aansprakelijkheidsverzekeringen.

Indien op het recht op uitkering een pandrecht rust als bedoeld in artikel 3:229 BW, ofwel een voorrecht als bedoeld in art 3:283 BW, alsook in geval van een onverplichte verzekering tegen aansprakelijkheid, zal de verrekening zich niet verder uitstrekken dan tot hetgeen de verzekeringnemer verschuldigd is ter zake van de verzekering waarop de uitkering wordt gedaan.

A.V.23 Verjaring van vordering

- A.V.23.1 Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.
- A.V.23.2 De verjaring wordt gestuit door een schriftelijke mededeling, waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt. Een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren begint te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekeraar hetzij de aanspraak erkent, hetzij ondubbelzinnig heeft medegedeeld de aanspraak af te wijzen.
- A.V.23.3 Bij verzekering tegen aansprakelijkheid wordt de verjaring in afwijking van lid 2, eerste zin, gestuit door iedere onderhandeling tussen de verzekeraar en de tot uitkering gerechtigde of de benadeelde. In dat geval begint een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekeraar hetzij de aanspraak erkent, hetzij ondubbelzinnig aan degene met wie hij onderhandelt en, indien deze een ander is, aan de tot uitkering gerechtigde heeft medegedeeld dat hij de onderhandelingen afbreekt.
- A.V.23.4 Ongeacht de bepalingen in dit artikel A.V. 23 en met verwijzing naar de artikelen A.V. 9.6 en A.V. 10 worden schaden aangemeld na de ontdekkingstermijn geldend voor het betreffende werk niet meer door verzekeraar in behandeling genomen.

A.V.24 Geschillenregeling

Alle geschillen betreffende deze verzekeringsovereenkomst zijn onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter te Amsterdam of Rotterdam, tenzij de verzekerde en de verzekeraar overeenkomen het geschil door arbitrage of anderszins te beslechten. Ingeval van arbitrage, zullen partijen in onderling overleg een onpartijdig persoon benoemen, wiens beslissing - genomen na kennisneming van alle ter zake doende feiten - voor beide partijen bindend zal zijn. Indien één van de partijen dit wenselijk acht of indien partijen niet tot overeenstemming komen over de benoeming van een onpartijdig persoon, zal het geschil worden voorgelegd aan een arbitragecommissie van drie onpartijdige personen. Beide partijen zullen in zodanig geval ieder een lid van deze commissie aanwijzen, terwijl de twee aldus aangewezenen in onderling overleg het derde lid zullen benoemen. De beslissing van deze commissie zal voor beide partijen bindend zijn. Indien één van de partijen in gebreke blijft om een lid der commissie te benoemen of indien de door de twee partijen benoemde leden niet tot overeenstemming kunnen komen over de benoeming van het derde lid, dan zal het geschil alsnog worden onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter te Amsterdam of Rotterdam. Partijen verbinden zich de arbitragekosten voor gelijke delen te dragen, tenzij zij bij akte van benoeming aan de commissie opdragen de verdeling van die kosten tussen partijen vast te stellen. De arbiters zullen hun uitspraak doen op basis van redelijkheid en billijkheid.

A.V.25 Privacybescherming

De in het kader van deze verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader te overleggen persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gevoerde persoonsregistratie. Op deze registratie is een privacyreglement van toepassing.

A.V.26 Slotbepalingen

- A.V.26.1   **Onzeker voorval**
Deze overeenkomst beantwoordt – tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen – aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 Burgerlijk Wetboek, indien en voor zover de door verzekerde of (een) derde(n) geleden schade op vergoeding waarvan jegens verzekeraar respectievelijk een verzekerde aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade voor de verzekerde respectievelijk de derde(n) was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden zou ontstaan. Het enige gevolg van het ontbreken van onzekerheid is, dat de betreffende schade niet is gedekt. De verzekering blijft onverminderd van kracht.
- A.V.26.2   **Mededelingen**
De verzekeraar en verzekerde(n) kunnen alle voor elkaar bestemde mededelingen rechtsgeldig aan de makelaar doen. Alle mededelingen van de makelaar aan de verzekerde(n) kunnen rechtsgeldig geschieden aan het laatste aan hem bekendgemaakte adres van de op het polisblad vermelde verzekerde(n).
- A.V.26.3   **Mededelingsplicht**
Het bepaalde in Artikel 7:928 lid 2 BW is niet van toepassing op de mededelingsplicht van de Verzekeringnemer indien en voor zover Verzekeringnemer daarvan zelf geen kennis droeg bij het aangaan van de onderhavige verzekering.
- A.V.26.4   **Voorrangsbepalingen**
Indien op het polisblad bijzondere voorwaarden zijn opgenomen die in strijd zijn met één of meer bepalingen in de afzonderlijke Rubriekvoorwaarden of de Algemene Voorwaarden, dan gelden de eerstgenoemde. Bij tegenstrijdigheid tussen Rubriekvoorwaarden en de Algemene Voorwaarden, gelden de Rubriekvoorwaarden.
- A.V.26.5   **Leidende Verzekeraar(s) te volgen**
Indien in de polis meerdere Verzekeraars worden vermeld die gezamenlijk het verzekerde risico dragen, maar ieder niet meer dan het eigen aandeel in het totaal, dan volgen de in de polis vermelde verzekeraars de Verzekeraar(s) waarbij "leidend" is vermeld in alle beslissingen ten aanzien van de uitvoering van het contract. Derhalve ook inzake de regeling en goedkeuring van schaden, uitgezonderd in geval van coultance- en "ex gratia" betalingen.
- A.V.26.6   **Afmakingscourtage**
Zo nodig boven het verzekerd bedrag dekt de verzekering voor schadeuitkeringen onder de rubrieken 1 en/of 3, mits de makelaar gerechtigd is deze in rekening te brengen bij de uitkeringsgerechtigde, tevens 1% afmakingscourtage, maar niet meer dan € 100.000 per uitgekeerde schade.
- A.V.26.7   **Toepasselijk recht.**
Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

VOORWAARDEN RUBRIEK 1: HET WERK

1.1 Dekking tijdens de bouw-/montage- en testtermijn

Tijdens de bouw-/montage en testtermijn dekt de verzekering de schade die een verzekerde lijdt als gevolg van verlies en/of materiële beschadiging van (een deel van) het werk, door eigen schuld, uit eigen gebrek of door ongeacht welke andere oorzaak, een en ander mits de verzekerde aantoont dat de schade is ontstaan binnen de bouw-/montage of testtermijn en hij deze schade – onverminderd het bepaalde in artikel A.V.10 – voor het einde van de termijn als omschreven in artikel A.V.9.6 bij de verzekeraar heeft aangemeld.

1.2 Dekking tijdens de onderhoudstermijn

Indien op het polisblad is aangegeven dat de onderhouds- of garantietermijn is meeverzekerd, dan geldt tijdens deze termijn dezelfde dekking als tijdens de bouw-/montage- en testtermijn, voor zover deze schade – onverminderd het bepaalde in artikel A.V.10 – voor het einde van de ontdekkingstermijn zoals omschreven in artikel A.V.9.6 bij de verzekeraar is aangemeld, en mits:

- a. deze schade rechtstreeks verband houdt met het uitvoeren van de werkzaamheden uit hoofde van verplichtingen volgens de onderhoudsbepalingen van het bestek of nog uit te voeren werkzaamheden uit hoofde van de aannemingsovereenkomst (Visits Maintenance), ofwel
- b. de schade zijn oorzaak vindt voor aanvang van de onderhoudstermijn (Garantie Maintenance) en verband houdt met de realisatie van het door de verzekerde(n) opgeleverde werk.

1.3 Extra dekking

1.3.1 Kosten meeverzekerd boven de verzekerde som

De verzekering dekt ingeval van een onder artikel 1.1 en/of 1.2 gedekte schade, of door een plotseling ontstane vervuiling door de uitvoering van het werk, tevens:

- a. de opruimingskosten die moeten worden gemaakt als gevolg van een gedekte schade, naburige brand of andere plotseling ontstane vervuiling door de uitvoering van het werk;
- b. de kosten van slopen en/of demonteren en/of ontmantelen en/of verwijderen respectievelijk weer aanbrengen en/of opnieuw monteren en/of plaatsen van enig onderdeel van de verzekerde interesten, voor zover deze kosten noodzakelijkerwijs gemaakt moeten worden om toegang te verkrijgen tot dat deel van het werk, dat beschadigd of vernietigd is;
- c. de redelijke honoraria en kosten voor architecten, technische adviseurs, inspecteurs, kwaliteitsborgers en toezichthouders, gemaakt voor het vervangen, weer opbouwen respectievelijk terugbrengen van het werk in de staat van voor de gebeurtenis;
- d. de kosten van de in verband met bovengenoemde vervanging, wederopbouw of herstel nieuw te maken tekeningen en bestekken en ook de kosten van aanbesteding;

- e. de kosten van wegruimen van materialen en/of puin en ook van het noodzakelijk slopen, verwijderen, vervoeren, vernietigen, storten en/of opslaan van enig deel van de beschadigde verzekerde interessen;
- f. de kosten voor overwerk en spoedverzending voor herstel van de schade om te bespoedigen dat het werk binnen de gestelde termijn wordt opgeleverd;
- g. de extra herstelkosten die gemaakt moeten worden in verband met gewijzigde wetgeving en/of overheidsvoorschriften die zijn ingegaan na aanvang van het werk;
- h. de redelijke kosten en uitgaven van het lokaliseren/opsporen van een schade en/of verlies in het geval verzekeringnemer redelijke gronden heeft om aan te nemen dat een uit het werk voortvloeiende of daarmee verband houdende schade aan het verzekerde werk is ontstaan. Deze dekking wordt verleend onder voorwaarde dat verzekeraars vooraf toestemming hebben verleend voor het lokaliseren/opsporen van een dergelijke schade en/of verlies, ook als er uiteindelijk geen sprake blijkt te zijn van een onder deze verzekering gedekte schade. De vergoeding van deze kosten en uitgaven vindt plaats met de schadevergoeding zelf, doch indien geen schade aanwezig blijkt, in overleg met de verzekeraar en onder aftrek van het geldend eigen risico per gebeurtenis voor schade aan het werk.

De in dit artikel 1.3.1 omschreven extra dekkingen gelden als een afzonderlijke verzekering voor alle onderdelen tezamen tot een maximum per gebeurtenis van 25 % van de overeengekomen aanneemsom van het betreffende werk inclusief de eventuele andere bedragen als genoemd in artikel A.V.1.5., echter met een minimum verzekerd bedrag per gebeurtenis van € 500.000 en een maximum van € 2.500.000,00, ook al wordt daardoor de maximale schadevergoeding volgens artikel 1.6 overschreden.

1.3.2 Transport

Indien en voor zover dit risico niet elders is verzekerd en voor rekening van verzekeringnemer of van de opdrachtgever van het werk komt, wordt, binnen de Europese Economische Ruimte tot maximaal het bedrag per gebeurtenis als daarvoor vermeld op het polisblad, tevens verzekerd materiële beschadiging en/of verlies van voor de bouw-/montage bestemde materialen/componenten, ontstaan tijdens het transport (niet over zee en/of door de lucht) van deze materialen naar het bouw-/montage terrein en/of naar een tijdelijke opslaglocatie. Ook transporten voorafgaand aan de start van het werk op het bouw-/montage terrein zijn verzekerd, mits dit transport wel plaatsvindt binnen de contractstermijn van de polis. Voor een eventueel elders lopende verzekering voor het transport wordt verwezen naar de regeling hiervoor in A.V. 14 en geldt deze dekkingsuitbreiding als een primaire dekking voor uitsluitend de verzekeringnemer en de opdrachtgever van het werk. Voor de overige verzekerden geldt in dit geval een secundaire dekking en wordt eerst verwezen naar de elders lopende verzekering die voorgaat op deze polis en zijn alle schaden uitgesloten waarvoor die andere polis -ongeacht het bestaan van deze polis- dekking biedt.

1.3.3. Prefabricage en/of bewerking en/of tijdelijke opslag bij derden

Indien en voor zover dit risico niet elders is verzekerd en voor rekening en risico van verzekeringnemer of van de opdrachtgever van het werk komt, wordt, buiten het bouw-/montage terrein maar wel op een terrein gelegen binnen de Europese Economische Ruimte, tot maximaal het daarvoor genoemde bedrag per gebeurtenis als vermeld op het polisblad, tevens materiële

beschadiging en/of verlies van voor de bouw-/montage bestemde bouwmaterialen en -componenten verzekerd, die is ontstaan tijdens de prefabricage en/of bewerking daarvan en/of tijdens de tijdelijke opslag van deze voor het werk bestemde goederen bij derden. Ook prefabricage en/of bewerking en/of tijdelijke opslag bij derden voorafgaand aan de start van het betreffende werk op het bouw-/montageterrein zijn verzekerd, mits deze werkzaamheden wel plaatsvinden binnen de contractstermijn van de polis. Voor een eventueel elders lopende verzekering voor de prefabricage en/of bewerking en/of tijdelijke opslag bij derden wordt verwezen naar de regeling hiervoor in A.V.14 en geldt deze dekkingsuitbreiding uitsluitend als een primaire dekking voor de verzekeringnemer en de opdrachtgever van het werk. Voor de overige verzekerden geldt in dit geval een secundaire dekking en wordt eerst verwezen naar de elders lopende verzekering die voorgaat op deze polis en zijn alle schaden uitgesloten waarvoor die andere polis -ongeacht het bestaan van deze polis- dekking biedt.

1.4 Dekking na schade

Met betrekking tot schaden aan het werk, welke in de bouw-/montagetermijn en/of onderhoudstermijn worden hersteld, zal de verzekering - ongeacht de uitbetaalde bedragen aan schade en/of kosten - zonder premie naverrekening voor de volle verzekerde som van kracht blijven.

1.5 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen zijn van de verzekering uitgesloten:

- a. schade aan of verlies van het werk of enig deel daarvan, dat voor de oplevering anders dan ten behoeve van de bouw in gebruik wordt genomen, voor zover deze schade het directe gevolg is van zodanig gebruik;
- b. schade aan of verlies van het werk of enig deel daarvan door brand, ontploffing en bliksem-inslag tijdens de onderhoudstermijn van het werk;
- c. schade vallend onder een overeengekomen garantieverplichting voor materialen en/of componenten. Indien in geval van schade blijkt dat de garantieverstrekker zijn aansprakelijkheid betwist of geheel of gedeeltelijk in gebreke blijft om aan zijn verplichtingen jegens verzekerde te voldoen, dan zal de verzekeraar aan de betreffende verzekerde een renteloze lening verstrekken ter grootte van het bedrag dat ten laste van deze verzekering zou kunnen worden gebracht indien deze bepaling niet van toepassing zou zijn geweest, mits verzekerde kan aantonen, gedurende minimaal zes maanden na het ontdekken van de schade, alle redelijkerwijs te verwachten pogingen heeft ondernomen garantieverstrekker tot het nakomen van zijn verplichtingen te dwingen. Deze lening wordt verstrekt onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat verzekerde alle medewerking verleent aan die stappen, welke de verzekeraar nodig acht bij het verhalen van de schade op de garantieverstrekker, inclusief het voeren van een eventuele gerechtelijke procedure op naam van verzekerde, doch voor rekening van verzekeraar. Terugbetaling van de lening behoeft slechts te geschieden voor zover het verhaal op de betreffende garantieverstrekker slaagt;
- d. gebreken of tekortkomingen in materialen en/of componenten, het ontwerp of de uitvoering van de werkzaamheden. Indien echter zulke gebreken of tekortkoming resulteren in verlies en/of materiële beschadiging van het werk, dan zal deze uitsluiting niet van toepassing zijn. De verzekeraar vergoedt in dat geval echter niet de meerkosten die voortvloeien uit de toepassing van materialen van een betere of andere soort dan de beschadigde

- materialen en/of de meerkosten voor verbeterd of ander ontwerp en/of de meerkosten voor een verbeterde of andere methode van uitvoering;
- e. bedrijfsschade alsmede kosten gemaakt ter voorkoming van bedrijfsschade, waaronder begrepen de kosten voortvloeiende uit vertraging van het werk en in de uitvoering van en onderhandeling over contracten;
  - f. schade die noodzakelijkerwijs wordt toegebracht, respectievelijk onafwendbaar uit de werkzaamheden voortvloeit, tenzij deze schade dient tot herstel van een gedekte schade;
  - g. de materialen waaruit hulpconstructies en hulpwerken zijn opgebouwd, indien en voor zover de vervangingswaarde daarvan onder verwijzing naar artikel A.V. 2.3 onvoldoende is meeverzekerd;
  - h. schade die bestaat uit normale slijtage, normale corrosie, normale oxidatie of andere normale achteruitgang in hoedanigheid. Deze uitsluiting geldt voor dat (onder-)deel van het verzekerde werk dat rechtstreeks door één van de hiervoor genoemde invloeden is getroffen en is derhalve niet van toepassing op de beschadiging die daarvan het gevolg is;
  - i. verlies door verdwijning of vermissing indien de verdwijning of vermissing eerst door middel van een normale inventarisatie wordt geconstateerd;
  - j. schade door verlies van materialen van hulpconstructies en/of hulpwerken, indien na gebruik in het werk niet meer over deze materialen kan worden beschikt;
  - k. schoonmaakkosten die onder de omstandigheden waaronder het werk werd uitgevoerd zonder passende voorzorgsmaatregelen het normaal te verwachten gevolg daarvan zijn.

1.6 Te vergoeden maximumbedrag

Indien reparatie en/of vervanging plaatsvindt zal de schadevergoeding zijn gebaseerd op de reparatie- en/of vervangingskosten. Indien de reparatie en/of vervanging niet plaatsvindt zal de schadevergoeding geschieden naar redelijkheid en billijkheid, met als maximum de reparatie- en/of vervangingskosten.

De schadevergoeding per werk is gemaximeerd tot de bedragen opgenomen in de definitieve eindwaarde van het werk (zie A.V.1.5), echter per gebeurtenis niet meer dan de maximaal verzekerde eindwaarde als vermeld in de polis voor rubriek 1. Zo nodig boven het verzekerd bedrag voor het werk wordt nog vergoeding verleend voor de extra dekkingen in artikel 1.3.1 en de bereddingskosten in A.V. 15.

VOORWAARDEN RUBRIEK 2: AANSPRAKELIJKHEID

2.1 Begripsomschrijvingen

2.1.1 Schade

Onder schade wordt personenschade en zaakschade verstaan.

Onder personenschade wordt verstaan: letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Onder zaakschade wordt verstaan: beschadiging, vernietiging of verlies van stoffelijke zaken (waaronder begrepen dieren) alsmede het verontreinigd of vuil worden van stoffelijke zaken

en het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

2.1.2 Verzekerden

Deze rubriek dekt de aansprakelijkheid:

- a. van de onder deze polis verzekerde partijen waaronder eveneens worden begrepen het moederbedrijf, zuster- of dochterbedrijven van een verzekerde partij respectievelijk indien een verzekerde partij een publiekrechtelijke rechtspersoon is haar onderdelen, takken van dienst en departementen;
- b. van de directeuren, commissarissen, firmanten, eventuele functionarissen, alsmede de ondergeschikten van de onder a genoemde partijen;
- c. van de onder a en b genoemden tegenover elkaar en onderling.

2.1.3 Derde

Derde in de zin van deze rubriek is iedereen, behalve de aansprakelijkgestelde verzekerde.

2.2 Dekking tijdens de bouw-/ montage- en testtermijn

Verzekerd is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade ontstaan tijdens de bouw-/montage- en testtermijn en veroorzaakt als gevolg van dan wel in verband met de uitvoering van het werk op het bouwterrein en/of in de directe omgeving daarvan, een en ander mits de verzekerde deze schade – onverminderd het bepaalde in artikel A.V. 10 - voor het einde van de termijn als omschreven in artikel A.V.9.6 bij de verzekeraar heeft aangemeld.

2.3 Dekking tijdens de onderhoudstermijn

Indien op het polisblad is aangegeven dat de onderhouds- of garantietermijn is meeverzekerd, dan geldt tijdens deze termijn dezelfde dekking als tijdens de bouw-/montage- en testtermijn, voor zover deze schade – onverminderd het bepaalde in artikel A.V.10 – voor het einde van de ontdekkingstermijn zoals omschreven in artikel A.V.9.6 bij de verzekeraar is aangemeld, en mits:

- a. deze schade rechtstreeks verband houdt met het uitvoeren van de werkzaamheden uit hoofde van verplichtingen volgens de onderhoudsbepalingen van het bestek of nog uit te voeren werkzaamheden uit hoofde van de aannemingsovereenkomst (Visits Maintenance), ofwel
- b. de schade zijn oorzaak vindt voor aanvang van de onderhoudstermijn (Guarantee Maintenance).

2.4 Te vergoeden maximumbedrag

De verzekeraar vergoedt per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen ten hoogste het op het polisblad onder rubriek 2 vermelde verzekerde bedrag.

De onder deze rubriek verleende dekking geldt ten behoeve van alle onder deze polis verzekerde partijen, alsof iedere partij afzonderlijk verzekerd was, met dien verstande echter, dat de aansprakelijkheid van de verzekeraar voor schaden voortvloeiende uit één en dezelfde oorzaak, de onder deze verzekering gedekte maxima nimmer zal overschrijden, ook indien meerdere verzekerde partijen voor dezelfde gebeurtenis aansprakelijk zijn.

2.5 Extra kosten

De verzekeraar vergoedt zo nodig boven het in artikel 2.4 genoemde verzekerde bedrag, tot het bedrag vermeld op het polisblad,

- a. de kosten van verweer tegen al of niet gegronde aanspraken van benadeelden, alsmede de uit een eventueel proces voortvloeiende proceskosten, tot betaling waarvan een verzekerde mocht worden veroordeeld, mits de leiding van dit verweer overeenkomstig het bepaalde in artikel A.V.16.2 sub g. bij de verzekeraar berust;
- b. de kosten van rechtsbijstand in een tegen een verzekerde ingestelde strafvervolgning, indien de verzekeraar van de hem in artikel A.V.16.2 sub g. gegeven bevoegdheid gebruik maakt;
- c. de wettelijke rente voor zover deze loopt over het door de verzekering gedekte deel van de hoofdsom;

2.6 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen is van de verzekering uitgesloten de aansprakelijkheid:

- a. voor zaakschaden aan het werk (A.V.1.6) en eigendommen opdrachtgever (A.V.1.11), directieverblijven/directieverblijven (A.V.1.12) en eigendommen bouwdirectie en personeel (A.V.1.13);
- b. voor schaden aan zaken, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade, die een verzekerde toebehoren of die hij, of een ander voor hem, op het moment van het toebrengen van de schade om één of andere reden onder zich heeft;
Deze uitsluiting wegens opzicht geldt niet ten aanzien van zaken:
  1. die verzekerde op het moment van toebrengen van een schade niet daadwerkelijk in bewerking heeft;
  2. welke een verzekerde, anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming, onder zich heeft indien en voor zover ter zake daarvan door een brandverzekeraar schade is vergoed.
- c. voor schaden toegebracht met of door motorrijtuigen, (lucht-)vaartuigen. Deze uitsluiting geldt niet voor schade toegebracht met of door een motorrijtuig veroorzaakt op het bouwterrein of in de directe omgeving daarvan in verband met de uitvoering van het werk, met uitzondering van de schade die het gevolg is van het deelnemen van het motorrijtuig aan het verkeer op het bouwterrein of in de directe omgeving daarvan;
- d. voor schaden bestaande uit winstderving en/of tijdverlet en/of bedrijfsschade van een verzekerde en/of van een toekomstig eigenaar en/of gebruiker van het werk;
- e. voor schaden voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings- of soortgelijk beding, behalve indien en voor zover aansprakelijkheid ook zonder een zodanig beding zou hebben bestaan;
- f. voor schaden verband houdende met een milieuaantasting, tenzij sprake is van een milieuaantasting die het gevolg is van een plotselinge, onzekere gebeurtenis en de milieuaantasting niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in)werkend proces;
- g. voor schaden voortvloeiende uit artikel 7:658 en/of 7:611 Burgerlijk Wetboek;
- h. in geval van lichamelijk letsel, dood of aantasting van de gezondheid van direct bij de bouw betrokken partijen.
- i. voor schaden voortvloeiende uit rechtmatige daad;
- j. de aansprakelijkheid voor schaden waarvoor door een andere verzekeraar of sociale verzekeringsinstelling vergoeding is verleend.

2.7 Verplichtingen van verzekerde

Verzekerde is verplicht zich te onthouden van alles wat de belangen van de verzekeraar zou kunnen benadelen en met name zich te onthouden van iedere erkenning van aansprakelijkheid.

2.8 Schaderegeling

De verzekeraar heeft het recht met benadeelde(n) schikkingen te treffen en het bedrag van de schadevergoeding rechtstreeks aan de benadeelde(n) uit te betalen.

Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met in achtneming van het bepaalde in artikel 7:954 Burgerlijk Wetboek.

VOORWAARDEN RUBRIEK 3: EIGENDOMMEN OPDRACHTGEVER

3.1 Dekking

Tijdens de bouw-/montage-, test- en onderhoudstermijn is onder deze rubriek verzekerd materiële beschadiging en/of verlies van eigendommen van de opdrachtgever, een en ander mits de materiële beschadiging en/of het verlies direct wordt veroorzaakt door de werkzaamheden en de verzekerde de schade, onverminderd het bepaalde in artikel A.V.10, voor het einde van de termijn als omschreven in artikel A.V.9.6 bij de verzekeraar heeft aangemeld.

3.2 Extra dekking

De verzekering dekt tevens de opruimingskosten die moeten worden gemaakt als gevolg van een gedekte schade aan eigendommen van de opdrachtgever of door een plotseling ontstane vervuiling door de uitvoering van het werk. De schadevergoeding volgens dit artikel is begrepen in het op het polisblad onder rubriek 3 verzekerde bedrag.

3.3 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen zijn van deze rubriek uitgesloten:

- a. schade aan (delen van) het werk waarvan de bouw-/montagetermijn nog niet is verstrekken;
- b. materiële beschadiging en/of verlies door brand en/of ontploffing;
- c. bedrijfsschaden alsmede kosten gemaakt ter voorkoming van bedrijfsschaden;
- d. geld en geldswaardige papieren;
- e. beschadiging toegebracht ten behoeve van het werk, tenzij deze dient tot herstel van een gedekte schade;
- f. schaden verband houdende met een milieuaantasting, tenzij deze milieuaantasting een plotselinge onzekere gebeurtenis is en deze milieuaantasting niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in)werkend proces;
- g. schoonmaakkosten die onder de omstandigheden waaronder het werk werd uitgevoerd zonder passende voorzorgsmaatregelen het normaal te verwachten gevolg daarvan zijn.

3.4 Schadevergoeding

De verzekeraar vergoedt ingeval van schade:

- a. de reparatiekosten, met dien verstande dat voor zaken, die aan slijtage onderhevig zijn, voor normale slijtage een redelijke aftrek nieuw voor oud zal worden toegepast. Niet vergoed worden de extra kosten voor het gebruik van zaken van een andere soort of kwaliteit dan de beschadigde;
- b. indien reparatie niet mogelijk is of de reparatiekosten c.q. de vervangingskosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het betrokken object onmiddellijk voor en onmiddellijk na de gebeurtenis, uitsluitend het verschil tussen deze waarden.

3.5 Herstel van gedekte schade

Indien verzekerde onder deze polis het herstel van een gedekte schade aan onder rubriek 3 verzekerde interessen wenst mee te verzekeren, dan dient dit herstel voor aanvang van de herstelwerkzaamheden te worden aangemeld bij de verzekeraar als een afzonderlijk te verzekeren werk, waarover premie is verschuldigd. De verschuldigde premie hiervoor wordt separaat bij de verzekeringnemer in rekening gebracht.

De verzekerde herstelwerkzaamheden dienen als een verzekerd werk te voldoen aan de bepalingen in artikel A.V. 1.6 en A.V. 2.1. Zonder uitdrukkelijke toestemming van de verzekeraar biedt deze polis hiervoor geen dekking.

3.6 Te vergoeden maximumbedrag

Het op het polisblad onder rubriek 3 vermelde bedrag is een premierisque bedrag dat als maximaal te vergoeden bedrag per gebeurtenis zal gelden, ongeacht de volle waarde van de verzekerde interessen. De verzekeraar zal derhalve geen beroep kunnen doen op onderverzekering.

De verzekeraar zal per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen ten hoogste het op het polisblad onder rubriek 3 vermelde verzekerde bedrag voor het totaal aan reparatie- en of vervangingskosten inclusief opruimingskosten en bereddingskosten vergoeden. De verzekeraar zal geen beroep doen op onderverzekering.

VOORWAARDEN RUBRIEK 4: AANNEMERSMATERIEEL/DIRECTIEVERBLIJVEN

4.1 Dekking

Tijdens de bouw-, test- en onderhoudstermijn is onder deze rubriek verzekerd materiële beschadiging en/of verlies van aannemersmaterieel/directieverblijven in eigendom van verzekeringnemer en/of dat voor zijn rekening en risico op het bouw-/montageterrein aanwezig is. Verzekerd is uitsluitend schade die – onverminderd het bepaalde in artikel A.V.10 – voor het einde van de termijn als omschreven in artikel A.V.9.6 bij de verzekeraar wordt aangemeld.

4.2 Extra dekking

Binnen Nederland is meeverzekerd materiële beschadiging en/of verlies van aannemersmaterieel/directieverblijven tijdens transport van en naar het bouw-/montageterrein tot maximaal het bedrag zoals vermeld op het polisblad, echter met verwijzing naar A.V. 14 uitsluitend indien en voor zover dit risico niet elders is verzekerd en het transport niet plaatsvindt door de lucht of over zee.

De verzekering dekt tevens de opruimingskosten die als gevolg van een gedekte schade moeten worden gemaakt. De schadevergoeding volgens dit artikel is begrepen in het op het polisblad onder rubriek 4 verzekerde bedrag.

4.3 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen is/zijn van deze rubriek uitgesloten:

- a. verdwijning van aannemersmaterieel/directieverblijven, indien de verdwijning pas door middel van inventarisatie wordt geconstateerd;
- b. schade aan varend en drijvend aannemersmaterieel, luchtvaartuigen, kranen, draglines, motorrijtuigen, bulldozers en ander mechanisch voortbewogen transport- of werkmaterieel;
- c. geld en geldswaardige papieren;
- d. bedrijfsschaden alsmede kosten gemaakt ter voorkoming van bedrijfsschaden;
- e. schade ten gevolge van machinebreuk en/of machinestoring, echter met dien verstande, dat deze uitsluiting zich beperkt tot dat deel van het object, waarin de machinebreuk, respectievelijk storing is ontstaan;
- f. aannemersmaterieel/directieverblijven niet in eigendom en/of niet voor rekening en risico komend van de verzekeringnemer.

4.4 Schadevergoeding

De verzekeraar vergoedt ingeval van schade:

- a. de reparatiekosten, met dien verstande dat voor zaken, die aan slijtage onderhevig zijn, voor normale slijtage een redelijke aftrek nieuw voor oud zal worden toegepast;
- b. indien reparatie niet mogelijk is of de reparatiekosten c.q. de vervangingskosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het betrokken object onmiddellijk voor en onmiddellijk na de gebeurtenis, uitsluitend het verschil tussen deze waarden.

4.5 Te vergoeden maximumbedrag

Het op het polisblad onder rubriek 4 vermelde bedrag is een premier risqué bedrag dat als maximaal te vergoeden bedrag zal gelden, ongeacht de volle waarde van de verzekerde interessen. De verzekeraar zal derhalve geen beroep kunnen doen op onderverzekering.

De verzekeraar zal per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen ten hoogste het op het polisblad onder rubriek 4 vermelde verzekerde bedrag voor het totaal aan reparatie- en of vervangingskosten inclusief opruimingskosten en bereddingskosten vergoeden.

VOORWAARDEN RUBRIEK 5: EIGENDOMMEN BOUWDIRECTIE EN PERSONEEL

5.1 Dekking

Tijdens de bouw-, test- en onderhoudstermijn is onder deze rubriek verzekerd materiële beschadiging en/of verlies van eigendommen van bouwdirectie en personeel indien en voor zover verzekerde hiervoor krachtens het bestek of anderszins aansprakelijk is.

5.2 Extra dekking

De verzekering dekt tevens de opruimingskosten die als gevolg van een gedekte schade moeten worden gemaakt. De schadevergoeding volgens dit artikel is begrepen in het op het polisblad onder rubriek 5 verzekerde bedrag.

5.3 Uitsluitingen

Naast de algemene uitsluitingen is/zijn van deze rubriek uitgesloten:

- a. verdwijning van persoonlijke eigendommen indien de verdwijning pas door middel van inventarisatie wordt geconstateerd;
- b. gereedschappen, werktuigen, installaties en ander bij de uitvoering van het werk in gebruik materieel;
- c. geld en geldswaardige papieren;
- d. alle direct of indirect uit een schade aan persoonlijke eigendommen voortvloeiende schade;
- e. motorrijtuigen, aanhangwagens, caravans en woonketen, alsmede de inhoud hiervan.

5.4 Schadevergoeding

De verzekeraar vergoedt ingeval van schade:

- a. de reparatiekosten, met dien verstande dat voor zaken, die aan slijtage onderhevig zijn, voor normale slijtage een redelijke aftrek nieuw voor oud zal worden toegepast;
- b. indien reparatie niet mogelijk is of de reparatiekosten c.q. de vervangingskosten meer bedragen dan het verschil tussen de waarde van het betrokken object onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de gebeurtenis, uitsluitend het verschil tussen deze waarden.

5.5 Te vergoeden maximumbedrag

Het op het polisblad onder rubriek 5 vermelde bedrag is een premier risqué bedrag dat als maximaal te vergoeden bedrag zal gelden, ongeacht de volle waarde van de verzekerde interessen. De verzekeraar zal derhalve geen beroep kunnen doen op onderverzekering.

De verzekeraar zal per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen ten hoogste het op het polisblad onder rubriek 5 vermelde verzekerde bedrag voor het totaal aan reparatie- en of vervangingskosten inclusief opruimingskosten en bereddingskosten vergoeden.